

KRAAT TELE

9 6. aprill 93

Küll hiljem koolis selgub,
millisesse tualettruumi ta
läheb, ja siis on asi klaar.
(Ottokar)

"Müüt rikkast ja arukast RTV-st ja vaesest ja rumalast ETV-st, kes pealegi end halastamatult lüpsa laseb, põhineb kas eksitusel, vähesel informeeritusel, mõttelaiskusel, tavalisel kohvikuklatshil või siis pahatahtlikkusel."

Armas Telekraat!

Armas "Telekraat"!

Vastan Teie palvele esitada oma seisukoht ETV-RTV suhete asjus. Iimann ja Rumphorst on juba kõnelnud, mõistagi peaks siis midagi ütleva ka Shein. See "midagi" võiks väga konspetsiivselt seisneda järgmises:

* RTV, kommertstelevisiooni(de) probleem Eestis on teravalt poleemiline küsimus. See ei piirdu vaid ETV või RTV-ga, tegemist on Eesti telekanalite süsteemi kujunemise (kujundamise) ja eksisteerimise põhimõtetega. Võimalikke lahendusvariantide on palju, selguse peab tooma raadio, TV ja kaabeltelevisiooni seaduse vastuvõtmine sel aastal Riigikogus. Ma tean, et seaduseandja ei otsusta rahvusliku telekanali kahjuks. Senine kommerts-TV praktika on olnud vaid näpuharjutus, vigade ja eksitustega vaevaline ja kohati riskantne kogemuste omandamine iseseisvaks eluks. Olen seda asja näinud päris lähedalt ja eelistan ratsionaalset analüüsi liigsetele emotsioonidele.

võivad soovida mida iganes, tegema peavad nad raha. Enamik Eesti videofirmadest, RTV kaasa arvatud, koostöövad peaaegselt endistest ETV töötajatest ja see ei ole lõputult jagatav hulk. Pealegi olukorras, kus koolitus praktiliselt puudub. Eestikeelset televisiooni tuleb hoida elus kõigil koos. Vähemasti neil, kes seda ala armastavad. Mõttetu on muuta loovat koostööd lammutavaks konkurentsiks ja üksteise vastu mängides asi hukka ajada. TV alal kõlbab kapitalism kehvasti, eriti nii vaeses ja väikeses paigas. Objektiivselt veab kommerts TV-d aga just sinna, kuhu vaja pole. Ma ei muudaks raha teenimist rahvusliku televisiooni eksistentsi alternatiiviks. Ma ei soovitsaks äri nimel ohverdada liiga palju kultuuri. Usun, et äri-TV juhid peaksid peatuma ja järele mõtlema. Riik, seadusandja ja ETV aitavad neid selles mõtetegevuses heal meelel.

* Normaalse konkurents on mõistlik ja tervistav. Arvan, et Eesti kommerts-TV(d) mahuvad esialgu lähedasti ETV-

ga sama(de)le kanal(te)le. Seda, kas lisaks ETV-le suudab veel keegi üldriiklikku, täismõõdulist ja mitmekesist rahvuskeelset TV-programmi toota, ei määra mitte pelk soov, vaid kained rahalised arvestused, püsivad ja piisavad tuluvallikad ja arvukas loov kaader. Ma ei usu, et kellelgi oleks otstarbekas püüda kanda kivi, mida tegelikult ei jaksa süllegi tõsta. Ambitsioonid on nõrk tugi. Mis ingliskeelsetesse telesaadetes puutub, siis taevast tuleb neid kohaliku kommertskanalitagi hulgi. Parafraaserides üht tuntud reklaami - mõne väikese ja peamiselt võõrkeelse telekanali pärast ei maksaks ETV-d lõhkuma hakatagi.

* Riik on ETV-le sel aastal finantsmajanduslikus mõttes ilmselt liiga teinud, sellisel määral arenguvõimalusi piirata ei ole mõistlik. Me peame väljapääsu ja lahenduse leidma ja me leiame selle, kuigi ETV juhti pole just põhjust selles olukorras kadestada. Minul pole aga mingit põhjust kadestada RTV juhti - tema probleemid on alles ees või tegelikult juba käes. Soovitan meie majas igalhel, kellel see veel probleemiks, loobuda illusioonist, et naaberiaia õunad on endiselt magusamad, suuremad ja punasemad. See rikub närve, pealegi ei vasta see tõele.

* RTV asutamise põhimõtteid on seatud kahtluse alla. Arvan siiski, et juhitud parimatest kavatsustest. Keerulisem oli tabada edasist arengulookit ja peatset (objektiivset) vastandlike huvide teket. Sellele ei mõeldud piisava põhjalikkusega, aga see on tarkus tagantjärele. Kest tahab, võib osutada kavalale ja pahatahtlikule plaanile, minul selleks alust pole. Tean, et täna teeksime paljutki teisiti - oleme vahepeal mõndagi õppinud. Kaldun arvama, et kunagi edukas YLE-MTV suhete mall, millele RTV rajamine ennekoike rajati, oli selleks ajaks juba vananenud, kui meie temast kinni hakkasime, pealegi olid olud hoopis

teised. Ometi oleks ülekohtune mitte näha RTV positiivseid külgi ja mõju ETV programmile, materiaalne tulu RTV tegevusest on märkimisväärne. Me teame, milles eksisime, suuremat osa neist eksimustest on võimalik parandada ja on juba parandatud. Olen ETV tuleviku suhtes optimistlikum kui paljud teised ega näe RTV-s totaalset ohtu. Asjad arenevad meie soodsas suunas. Ma ei näe midagi, mida me ei saaks muuta, kui see meile enam kasulik ei ole. Ka RTV asjus. Lihtsalt tööd peaks ETV-s rohkem tegema. Igaüks.

Usun, et ka rtv-lased ei tõrju väidet, et RTV sai ETV-lt ülisoodsad stardisoodustused. Selle põhjusi peaks ilmselt veel põhjalikult analüüsima. Ent parata pole, seda ei tohiks võtta pelgalt kui ETV viga, tagantjärele tuleb ka RTV-l selle eest maksta. Hoopis ebamugavam on see, et monopolne seisund võimaldab ja nn. objektiivsed huvid sunnivad RTV-d ETV-le survet avaldama, kohati dikteerimagi. Loomulikult leiab see vastuseisu ja pingestab meie suhteid. Minu arvates on ETV oma huvisid viimasel ajal hästi kaitsnud ja 1993. aasta lepinguprojekt kajastab seda.

* RTV asutamise eufooria on üle saanud ja ühtegi putru ei sööda nii kuumalt kui seda keedetakse. Müüt rikkast ja arukast RTV-st ja vaesest ja rumalast ETV-st, kes pealegi end halastamatult lüpsa laseb, põhineb kas eksitusel, vähesel informeeritusel, mõttelaiskusel, tavalisel kohvikuklatshil või siis lihtsalt pahatahtlikkusel. Kõik on märksa proosalisem, soovitan rahulikult oma tööd teha ja vähemalt selles veendunud olla, et ETV juhtkond oma organisatsiooni huvide eest kõige paremal moel seisab.

HAGI SHEIN

Õpetajate pealikuks on meil seltsimees direktor Keiler. Tal on 13 naist ja 6 meest, ja neid üheskoos nimetatakse õpetajate kollektiviks. (Ottokar)

ETV SPONSORREEGLID saavad homme **555**-päevaseks.
Palju õnne!
Vaata lk.2

30. märtsil tähistas nimetatud reeglitiku pooleteist-aastast sünnipäeva Telenõukogu, kelle koosoleku päevakorda oli võetud punkt 30. septembril 1991. aastal kinnitatud sponsorreeglite võimalikust muutmisest või täiendamisest. Arutelu käigus leiti, et reegleid muuta pole praegu mingit põhjust. Probleem on hoopis selles, et olemasolevaid reegleid ei tunta ja neist ei peeta kinni.

Telenõukogulised arvasid, et

* sponsoritega ümberkäimise juures valitseb praegu suur isetegemine. Meie majas on ikka nii, et ühtele reegel kehtib, teistele mitte.

* sageli müüakse ETV saateid sponsoritele halvasti ja liiga odavalt. Oma hinda tuleb tunda, ei tohi minna (suhteliselt) väikese raha õnge.

* sponsortootes peab tulema Eesti Televisioonile (mitte saatetegi jaoks või asja-eest-teist-taga auhinnasaajatele) selles mõttes, et selle kaudu peavad meil ajaja kukkuma paremad saated. Või siis peab sponsorlus võitma kaasa mõne heategevusliku eesmärgi saavutamisele ETV saate/saadete kaudu. Ka ei ole sponsori(te) õigust mitte mingil viisil mõjutada teleprogrammi(de) sisu. Sponseeitunud saate eesmärk ei tohi olla raha andnud firma reklaamimine. Just seda aga mõned saated (näit. "Legola" jts.) teevad/tegid.

* sponsorsummade suurus on raske fikseerida, ometi peaks püüdma seada mingid orienteeruvad piirmäärad. Muidu tuleb välja, et mõni firma ostab ära saate vaid paari panni või poti eest.

* igast ETV ekraanil toimuvast tehingust peab kasu saama ka ETV ja see peab olema lepinguga fikseeritud. Viimases "Tartu tunnis" manguti ETV ekraani kaudu sponsorit mingile avalikule üritusele. Selline (tasuta?) vahendustegevus on lubamatu.

* kuna kõik sponsorlepingute ettepanekud esitavad peadirektorile toimetused, on kogu asja eest tegelikult vastutavad toimetuste juhid. Nemad peaksid täpselt teadma, kes kuidas ja mille eest selle toimetuse saateid müüb.

* mõned saatetegi ei ole vist lihtsalt vaevunud reeglitest järele vaatama, kuidas sponsoretaevet esitada. Näiteks on lubamatu sponsori nimetamine diktori poolt loetavas saateteadustuses, sponsori tegevusalade kirjeldamine ja tema tööle hinnangu andmine saate sees jne. jne.

* reeglite täitmise innustamiseks oleks tarvis sisse seada sanktsioonimehhanism. Kes siis ikka vabast tahtest ja hea pärast midagi teeb.

Kui arvad teisiti, anna teada.

SEADUSE MITTETUNDMINE EI VABASTA VASTUTUSEST!

Neile, kes süüdimatult sanktsioonide ohvriks langeda ei taha, soovitage tutvuda juhendmaterjaliga number 5: EESTI TELEVISIOONI SPONSORREEGLID (Kinnitatud ETV nõukogul 30. 09. 1991). Kindlasti peaksid olema nendega tuttavad toimetuste juhid.

**EESTI TELEVISIOONI SPONSORREEGLID
IGA TOIMETUSE JUHI LUGEMISLAUALE!**

KAS SULLE MEELDIVAD KOOSOLEKUD VII

* Koosolekul on kõige tähtsam leida õige moment ja öelda võimalikult lühikese aja jooksul võimalikult huviärataval viisil ära kõik see, mis Sul öelda on.

* Kui oled koosoleku juhataja, vali ruumis endale selline koht, kus Sa oleksid paljudele hästi nähtav ja kus ikka aeg-ajalt esinevad tulemised-minemised Sind kõige vähem häiriks. On leitud, et sellise koha nõuetele vastab kõige paremini pika laua ots, mis asub sissekäigust kaugemal. Kui on tegemist ümmarguse lauaga, püüa ette kujutada, kus istuks peo peremees (tõenäoliselt jälle uksest kõige kaugemal) ja võta endale see koht.

* Kui oled osavõtja, proovi istuda otse koosoleku juhataja vastas. Siis on Sul kõige suuremad shansid tähele pandud saada. Arvamus, et kõige parem koht on koosoleku juhataja kõrval, on ekslik. Kuidas aga just seda kõige paremat kohta saada? See on väga lihtne: mine õigel ajal kohale.

* Tea, et tooli mugavus on pöördvõrdeline Sinu energiavarudega ja energiavarudest sõltub otseselt see, kui kiiresti eesmärk saavutatakse. Kui Sul aga tuleb tõesti istuda pehmel ja mugaval toolil, ära lase end sellega lõksu püüda: sea end tooli äärele, ära lange selle sügavustesse. Sama kehtib ka kõiksuguste intervjuude jms. tähelepanu nõudvate suhtlemissituatsioonide puhul. See asend toodab energiat ja nii jätab Sa endast mõjuvõimsa ning enesekindlama inimese mulje.

Lühendatult raamatust "How to Run a Successful Meeting in Half the Time". U. K., 1990

ARVAMUSTE AVALDAMINE

MA EI TAHA JA TAHAN

1. Ma ei taha töötada ETV-s, sest ETV-s kestab sotsialismile omane tööstiil ja suhtumine.

1. 1. Juhtkonnas kestab täielik abitus teha konkreetseid ETV-le kasulikke otsuseid, sest juhtkond on sama, mis sotsialismi ajal ning sel ajal omandatud oskused ja teadmised pidurdavad ETV praegust arengut.

1. 2. Puudub auditooriumilt tagasiside, mis näitaks vaatajate tegelikke nõudmisi.

1. 3. Puudub koolisüsteem, sest pole, kes õpetaks tegutsema uues mitteolevas süsteemis.

1. 4. Valitseb mõtlematus äriasjades ning raha ei osata hoida, veel vähem teenida.

1. 5. Seega puudub stiimul, mis tekitab töösse suvalise suhtumise.

1. 6. Puudub konkurent, mis tagaks vastutuse.

1. 7. Puudub pühendumus ja vastutustunne ning asjad jäävad õigel ajal tegemata.

1. 8. Valitseb infomüra, mis tekitab arusaamatusi, kadedust, klatshi ja viha inimeste seas.

2. Ma tahan töötada tänases ETV-s, sest on siiski väike lootus, et tulevikus eelnevad 8 sotsialistlikku punkti kaovad.

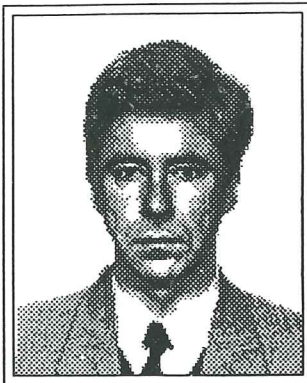
2. 1. Igal juhul vana maja uksest sisse tulles märkame, et majas on juba tekkinud soov muuta vana plaanimajandusele kuuluvad värvitud seinad uute ja kaasaegsemate vastu. Häda on vaid selles, et asi ei taha vanas majas kuidagi edeneda.

Minule aga meeldib majja siseneda uue maja kaudu.

ETV juhtide konkursi tulemusi ootav

Olavi Andla,

"Nonstopshow" isehakanud produtsent

JAAK HOHENSOO

KUIDAS LÕIGATA TORTI

Eelmisel teisipäeval pakkusid meie juhtimisspetsialistid välja oma esimese harjutuse. Kuna elavesitust olid kuulamas vaid täis- ja pooljuhid, siis pärisjuhtide soovil avaldame kogu loo.

ETV on imetlusväärselt suur ja kaunis. Nii kaunis ja suur, et oleks hullumeelne teda veel suuremaks ja kaunimaks reformida.

ASUTATAKSE RIIGIETTEVÖTE "TELEMAJA"

RE "Telemaja" on ETV tütarettevõtte, mis kujutab endast Gonsiori-Faehlmanni tänava kinnistu ja hoonete majavalitsejat (mõningase spetsiifikaaga). Tekib subjekt, kes tegeleb ruumide rendile andmisega, rendisuhete hooldamisega. Seda vajavad produtsendid ja audiovisuaalsete teenuste osutajad. ETV rendib ise samuti ruumid "tütrelt". ETV täidab Telemaja suhtes omaniku õigusi/kohustusi, s. t. nimetab ametisse direktori, annab ette "mänguväljaku" ja finants-majanduslikud ootused. Samuti käsutab ETV Telemaja kasumit. Oluline, et osa praeguseid probleeme kantakse Telemajja. Nii annab neid käsitleda reformiprotsessi alamprojektina.

Võtmemomendid: Nõudlik direktor. Vara üleandmine.

AUDIOVISUAALSETE TEENUSTE JA PRODUKTSENTIDE
ERALDUMINE ETV-ST ORGANISATOORSELT

Audiovisuaalsete teenuste "lahtilõikamine"

tähendab AV teenuseid osutavate ETV struktuuriüksuste baasil aktsiaseltside (AS) asutamist. Tegemist on juhtimisvõttega, mis ei muudava omanikku. AS ainuomanikuks on riik, kuigi tegemist pole Riikliku AS-iga. Omaniku õigusi/kohustusi täidab ETV. Aktsiakapitalil moodustub AV teenuste osutamiseks tarvilik vara (tehnik). Tulevikus võib toimuda aktsiakapitali suurendamine (era)(välis)kapitali osavõtul. Seda juhul, kui omal ei jätku vahendeid investeerimiseks tehnikasse. AV teenuste hinnad kujunevad vabalt, kui tegemist pole monopoolse teenusega. Monopoolsetele teenustele teostab hinnakontrolli ETV. Ühtlasi tuleb edendada valikuvabadust, soodustada konkurentsi. AV teenuste "tort" lõigatakse siiludeks teenuste (gruppide) lõikes terviktehnik baasil.

Võtmemomendid: Teenuste jaotumine. Tegevjuhtimised. Vara üleandmine. Kes kellega. Produtsentide eraldamine omaette "tüki", täpsemalt paljudeks "lõikudeks" tähendab, et ETV jaotab raha ehk esitab avaliku tellimuse just neile. Edasine raha jagunemine, liikumine sõltub produtsentidest. Loomulikult liiguvad rahale vastupidises suunas teenused/produktid.

Võtmemomendid: Mehissus. Ametnike usaldamatus.

SUHTED RTV-GA

Suhteid RTV-ga iseloomustab konkureeriv koostöö. See lisab "teletorti" täiendava tüki,

kes ühelt poolt oleks alternatiivseks tellijaks produtsentidele ning AV teenuste osutajatele. Samas saab RTV omalt poolt pakkuda teenuseid produtsentidele. Selline koosseisutants avatud teleteenuste/toodete turul annaks kallile tehnikale ja teleajakirjanikele parima võimaliku rakenduse. Loomulikult ei saa me konkureerivast koostööst rääkida olukorras, kus RTV omab reklaamimonopoli.

ETV

Teostab üleriigiliste telekanalite omaniku õigusi/kohustusi ning korraldab avaliku tellimuse täitmist. ETV oli/on/jääb omandivormilt riiklikuks, kuna televisioon integreerib oluliselt eesti ühiskonda. Seda isegi siis, kui tema peale pahandatakse. Korraldamist vajavad ETV - parlamendi suhete õiguslik aspekt. Sellega tegeldakse ja küllap jõutakse ka tulemuseni. Ühtlasi jääb ETV-le teleajakirjanike professionaalne ettevalmistamine ja täiendõpe. Koos omaniku õiguste/kohustuste täitmise paljude eespool nimetatud struktuuridele, on seda küllalt palju, et tegelda ka ETV "torditükiga" reformiprotsessi raames.

NB! Harjutuse teine lugemine toimub täna, s. t. teisipäeval 6. aprillil kell 16.00 VI korruse koosolekute saalis.

"Nõukoda" (Tiit Saks, Jaak Hohensoo) asub ETV-s 6.korrusel (liftist vasakule koridoril lõpus). Telefon 4140.

ARVAMUSED.ETTEPANEKUD.KAHTLUSED.

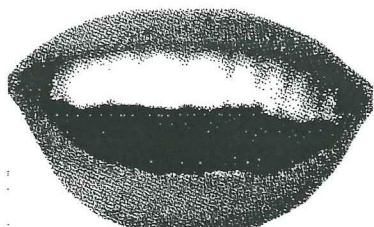
VASTUKAJA
VASTUKAJALE

HOMMIKUSTE RETSENSIOONIDE REORGANI- SEERIMISEST ehk AVALIK KIRI METOODIKA OSAKONNALE

(Ma arvan millegipärast, et retsensioonidega tegeleb/peaks tegelema metoodikaosakond.) Neljast pakutud variandist, kuidas reorganiseerida retsensioonide sattumist hommikuselt koosolekult infolehte "9.35", on mõistlik ainult üks variant - retsensent võiks infolehe jaoks esitada oma retsensiooni kirjaliku lühikokkuvõtte (või kogu teksti - vastavalt sellele, mida ta oma suulise esinemise jaoks kirja paneb). Ülejäänud variandid teevad inimestele lisatööd. Kellele see kasulik on? Kui retsensent on oma

jutu masinal kirja pannud, jääks ära ka ümbertrükkimise vaev - ainult paljunda! Tuletame meelde vanu aegu, mil rohi oli rohelisem. Siis oli hommikustele retsensentidele esitatud nõue, et nad oma jutu ka kirjalikult esitaksid. Kuhu need kirjalikud retsensioonid pärast esitamist sattusid, ei tea. Küllap kausta. Nüüd võiksid need sattuda infolehte "9.35".

Juhan Juurikas,
kah retsenseerija

KOGU TÕE HAMMASTEST SAAD TEADA, KUI LOED JÄRGMIST "TELEKRAATI".

Kirjutab telemaja hambaarst TAIMI NOOR.

KAS SA TAHAKSID SAADA 50 000 KANADA DOLLARI OMANIKUKS?

TELEGLOBE

Kommunikatsioonifilosoofi Marshall McLuhani mälestuseks annab Kanada UNESCO koos juhtiva rahvusvahelise telekommunikatsiooni korporatsiooniga TELEGLOBE alates 1983. aastast välja auhinda kommunikatsioonimeedia ja - tehnoloogia uurijatele-avastajatele üle kogu maailma. Käes on jälle taotluste esitamise aeg.

Kui Sa ei ole oma uurimistööd meediumi mõjust ühiskonnale, kultuurile, kunstile või teadusele veel valmis saanud, tea, et midagi pole katki: nüüd on Sul veel kaks aastat aega selle lõpetamiseks. Sest just 1995. aasta aprillis hakatakse koguma taotlusi järgmisele 50.000 kanada dollarile.

Jaksu!

REKLAAMFILMIDE FESTIVAL

24. aprillil toimub Kinomajas Reklaamitelevisiooni ja Videootootjate Liidu eestvõtmisel "Reklaamfilmide festival".

2 zhüriid - üks reklaamitellijatest, teine kinoprofessionaalidest valivad aasta parimad eesti firmade poolt toodetud reklaamfilmid.

Auhinnad panevad väljani videoototjad, tellijad kui ka Reklaamitelevisioon.

Osa võtma palutakse kõiki eesti videofirmasid ja eraettevõtjaid kuni ühe-minutiliste reklaami-

ja muuteemaliste klippidega, mis valmistatud 1991. aastal ja hiljem. Reklaamfilmide festivali ajal toimub ka seminar reklaamfilmide tootjatele, rezhissööridele, stsenaristidele. Esinevad Mark Soosaar, Talis Bachmann, Peeter Laurits ja asjatundjad Soomes. Jutuks tuleb:

- *reklaamisituatsioon Eestis,
- *reklaamfilmi retsept sioon meil ja mujal,
- *tootmise iseärasused.

Osavõtusoovijail pa-

lume teatada endast RTV-sse aadressil Tallinn Tõnismägi 2. Kassett (soovitavalt Betacam) klippidega koos iga klipi stsenaristi, rezhissööri, operaatori ja tellija nimega paluks tuua RTV-sse hiljemalt 10. aprilliks.

Informatsiooni festivalist osavõtutingimuste kohta saab Reklaamitelevisioonist tel. 43 46 06, 43 45 18 Toomas Lepa või Lia Vaarmanni käest.

ETV PELLERIJUHI konkursi tähtaega on pikendatud veel ühe nädala võrra!

Meeldetuletuseks: PELLERIJUHI tööks saab olema ETV-sse salvestusele tulevate inimeste inimsõbralikesse vähehaisvaise WC-desse juhatamine. Nõutav on suhtlemisoskus ja kannatliku meele olemasolu. Keelteoskus ja eelnev analoogilise töö kogemus pole määravad.

Avaldused tuleb esitada "Telekraadi" toimetusse aadressil EE 0100 Tallinn, Faehlmanni 12, tuba 105 12. aprillini.

POTENTSIAALSED PELLERIJUHID OMAST MAJAST! WC-d ETV STUUDIOKORRUSEL EI SAA VIST IIALGI VALMIS. (TEGELIKULT EI PEAGI NEED TALLINNA LINNAST PAREMAD OLEMA. AGA HÄDA EI ANNA HÄBENEDA.)

TEHTUD
KUNGLA
DIALOOGI
ARVUTIL

Kirjutage meile, joonistage meile.
(Postikana, nov. 1983)
Vahendame küsimusi!

Toimetaja TIINA KANGRO (tuba 210, tel. 4642)
Heiki Meeri, Riho Raie, Tarmo Tilsen (tuba 105, tel. 4605)
Fotod: Raivo Tiikmaa, MM Mammuti arhiiv
Paljundatud ETV paljunduskontoris